

Σαν σήμερα πριν 58 χρόνια, στις 6 Απριλίου του '57, μέρα Σάββατο, εκτέλεσε το πρώτο της δρομολόγιο η νεοσυσταθείσα «Ολυμπιακή αεροπορία», ιδιοκτησίας Αριστοτέλη Ωνάση. Ήταν ένα DC-3 που απογειώθηκε από το Ελληνικό και προσγειώθηκε στην Μίκρα της Θεσσαλονίκης με κυβερνήτη τον Παύλο Ι. Ιωαννίδη. Λίγους μήνες νωρίτερα, στις 30 Ιουλίου 1956, ο Ωνάσης είχε έρθει σε συμφωνία με το Ελληνικό Δημόσιο και υπέγραψε τη σύμβαση εκμεταλλεύσεως των ελληνικών αεροπορικών συγκοινωνιών.

Όπως μας μεταφέρει ο Π.Ι. Ιωαννίδης:

«Υπουργός Συγκοινωνιών ήταν τότε ο Γεώργιος Ράλλης. Όταν είπαν στον Ωνάση, κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, ότι δεν μπορούσε να χρησιμοποιήσει τους πέντε ολυμπιακούς κύκλους -σήμα διεθνώς κατοχυρωμένο απ' την Ολυμπιακή Επιτροπή- στο κάθετο της ουράς των αεροσκαφών της εταιρείας, αντέδρασε ακαριαία. «Δεν υπάρχει θέμα. Θα βάλουμε και έναν έκτο κύκλο». Ολοι οι παριστάμενοι έμειναν άφωνοι. «Κανένα άλλο πρόβλημα;» γύρισε και ρώτησε. Δεν πήρε καμία απάντηση.»

Ἐτσι γεννήθηκε ἡ Ὀλυμπιακή. Στὰ χέρια τοῦ Σμυρνιού, που συχνά ἔλεγε στο γιό τοῦ Ἀλέξανδρο, ὅτι: *«τὰ αεροπλάνα εἶναι τὰ φύλλα ἐνός δένδρου τοῦ οποίου οἱ ρίζες εἶναι τὰ καράβια»*, ἔμεινε μέχρι τὸν Γενάρη τοῦ '75. Ἡ ἀδόκητη ὅσο και περιεργη ἀπώλεια τοῦ διαδόχου, τὸν Γενάρη τοῦ '73, σε ἐκεῖνο τὸ μυστήριο δυστύχημα με τὸ Piaggio στο Ἑλληνικό, ἀσφαλῶς συνέτειναν στὴ γρηγορότερη ἀποχώρηση τοῦ Ἀριστοτέλη ἀπὸ τὸν μάταιο μας κόσμος, ἀλλὰ προφανῶς ἀλλάξαν και τὴν ἱστορία τῆς «Ὀλυμπιακῆς».

Δυο μῆνες πριν τὸ τέλος τοῦ, ὁ Ὠνάσης, που εἶχε χάσει κάθε ενδιαφέρον πια, μετὰ ἀπὸ μαραθῶνιες και ἐπίπονες διαπραγματεύσεις με τὴν κυβέρνηση Καραμανλή μεταβιβάζει τὴν «Ὀλυμπιακή» στο κράτος. Οἱ κληρονόμοι τοῦ θα εἰσπράξουν 68 ἑκατομμύρια δολάρια.

Κατὰ τὸν Lewis Berman ἀρθρογράφου τοῦ Fortune, μεγάλο τμήμα ἀπὸ τὸ ποσό ἔπρεπε να διατεθεῖ ὥστε να πληρωθοῦν τὰ ἐκκρεμῆ χρέη τῆς εταιρείας. Τὸ καθαρὸ προϊόν δεν θα ἦταν περισσότερο ἀπὸ 35 εκ. δολ. που, πάντα κατὰ τὸν Berman, δεν ἦταν πολλὰ γιὰ τὰ κεφάλαια και τὴν προσπάθεια που εἶχε ἐπενδύσει στὴν ἐπιχείρηση.

Ὁ βιογράφου τοῦ Ἀριστοτέλη, Peter Evans ἀναφέρει τὴν ἀποψη ἐνός στελέχους τῆς «Ὀλυμπιακῆς» γιὰ αὐτὴ τὴν μεταβίβαση: *«Δεν υπήρχε ἄλλος δρόμος. Ὁ Καραμανλῆς πῆγαινε να τὸν βγάλει ἀπὸ τὴν μέση. Ὁ Ὠνάσης ἦταν σκέτο φαρμάκι. Με τοὺς Ἕλληνες δεν υπάρχουν ἄλλοι δρόμοι γιὰ τὰ αἰσθήματά τους. Εἶναι ἢ ἀγάπη ἢ μίσος»*

Γιὰ να συμπληρώσει ἕνας ἄλλος Ἀθηναῖος πληρεξούσιος τῆς ομάδας «Ὠμέγα», πάντα κατὰ τὸν Evans: *«Ὁ Καραμανλῆς δεν ἐπρόκειτο να κουνήσει τὸ δακτυλάκι τοῦ γιὰ να βοηθήσει κάποιον που οἱ σχέσεις τοῦ με τὸν Παπαδόπουλο, εἶχαν ξεπεράσει κατὰ πολὺ αὐτὸ που απαιτεῖ τὸ ἐπιχειρηματικό τακτ»*.

Ὁ Evans μας μεταφέρει τὸ κλίμα ἀπὸ τὴν τελική διαπραγμάτευση τοῦ Ὠνάση, σε μια ἀπο τὶς μέρες που ἐμελλε να εἶναι ἀπὸ τὶς τελευταῖες τοῦ στὴν Ἑλλάδα. *«Εἶχε χάσει ἐντελῶς τὴν ἐπαφή τοῦ με τὴν πραγματικότητα. Ἦταν ἐξαντλημένος. Τὸ ὄνομά τοῦ κάποτε λειτουργοῦσε μαγικά στὴν Ἀθήνα. Τώρα ὁ κόσμος εἶχε ἀναποδογυρίσει.»*

Ἡ «Ολυμπιακῆ» ἔγινε κρατικὴ καὶ τῆς συνέβη, ὅτι συνέβη μεταπολεμικά ἢ ἔστω μεταπολιτευτικά σε ὅτι ἦταν, ἢ ἀκόμα χειρότερα, σε ὅτι μετατράπηκε σε κρατικὸ στὴν Ελλάδα. Πέρα ἀπὸ τὰ λειτουργικά τῆς ἐξόδα ἔπρεπε νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὶς κομματικὲς, τὶς πολιτικὲς ἐπιταγὲς τῆς ἐκάστοτε κυβέρνησης, μιὰ πολὺ ἐπιβαρυντικὴ λειτουργία.

Ποιὸς ἀραγε νὰ φανταζόταν τούτῃ τὴν εξέλιξη, 58 χρόνια νωρίτερα, ὅταν ξεκινούσε τὴν πορεία τῆς;

Τότε, πού ὁ Π.Ι. Ἰωαννίδης ἐσπρωχνε τὶς μανέτες τοῦ DC-3, ἐκεῖνο τὸ Σάββατο 6 Ἀπριλίου τοῦ '57 στὸ Ἑλληνικό.